

Vasárnap délelőtt megnyitották a Könyv Ünnepi Hetét

A MÓRICZ ZSIGMOND EMLÉKÜNNEPÉLY

A Magyar Írók Szövetsége Szegedi Csoportja, az Irodalomtörténeti Intézet és a Városi Tanács vasárnap délelőtt a Szabadság Film-színházban tartotta meg Móricz Zsigmond halálának 10 éves évfordulójának és a Könyv Ünnepi Hetének megnyitó ünnepségeit. Az ünnepségen megjelent Zombori János elvtárs a városi pártbizottság titkára, Pamuk István elvtárs a városi pártbizottság agit. prop. osztályának vezetője is.

Az ünnepséget Kékesdi Gyula elvtárs nyitotta meg, majd István író, egyetemi tanár, az irodalmi tudományok kandidátusa mondott ünnepi beszédet.

— Móricz Zsigmond írói nagysága — mondotta a többi között — a néppel való kapcsolatában gyökeredzik. Témáit, problémáit, s művészetének minden eszközt — erejét a népből merítette. Móricz a nép életének legnagyobb ábrázolója. Első feltűnést keltő művétől, a „Hét krajcár”-tól életének zárókövéig, a „Rózsa Sándor”-ig, műveit a néppel való felelős együttérzés hatja át. Eszményképe az alkotó, teremtet ember, s regényeinek drámaisága abból a harcából alakult ki, amelyet ezek a teremtet emberek az elmaradt, értetlen, ellenséges osztálytársadalommal vívtak. Móricz éppen Szeged népének világából alkotta meg Rózsa Sándor alakját, aki a szegényparasztság forradalmi útját példázza, s aki méltó utódja Petőfi „János Vitéz”-ének és Arany „Toldi”-jának.

— A ma írói is elsősorban az élettel, a néppel való elmélyült kapcsolatot tanulmányozza — mondta Móricz — akinek életműve a benne kifejezett vágyakkal, igényekkel a mi jelenünk, a mi életünk felé mutat. Móricz ismert hősei a mi boldog életünkben találják meg működésük igazi és méltó terét — fejezte be beszédét Sötér István.

Az ünnepi beszéd után Kuczka Péter költő „Ballada Kim Gu Ok kapitányról” című versét szavalta el. Több műsorszám elhangzása után Baricz Ottó, az Irószövetség Szegedi Csoportjának tagja Nagy Sándor Sztálin-díjjal kitüntetett Kosuth-díjas szegedi író „Megbékélés” című novellájából olvasott fel részleteket. Majd a Szegedi Kenderfonógyár színjátékcsoportja nagy sikerrel mutatta be „Móricz Zsigmond „Magyarosán” című jelenetét. A műsorban szerepeltek még a Szegedi Állami Nemzeti Színház művészei és Fáy Erzsé, az Állami Operaház tagja. A Béké zenekar „Lefelé folyik a Tisza” címmel szegedi és szegedkörnyéki népdalokból összeállított számot adott elő.

Könyvkiállítás a Somogyi könyvtárban

Az Ünnepi Könyvhét megnyitása alkalmából a Somogyi-könyvtár könyvkiállítást rendezett. A kiállítást Lódi Ferenc elvtárs, az Irószövetség Szegedi Csoportjának tagja nyitotta meg.

— A felszabadulás óta eddig minden évben — mondotta a többi között — rendeztünk a könyvtárakkal egyidőben könyvkiállítást. Az évről-évre hagyományosan megismétlődő könyvkiállítás egy-egy állomása kulturális fejlődésünknek. Bizonyítják ezt a könyvnapokon vásárolt könyvek állandóan növekvő száma. 1949-ben 323 ezer, 1951-ben 755 ezer könyvet vásároltak dolgozók. Ugyancsak ezt bizonyítják könyvkiadásunk növekvő adatai is. 1951-ben a broszúrákat nem számolva 34 millió példányban adtuk ki könyveket. Ez a szám a Horthy-rendszerben elképzelhetetlen volt. 1938-hoz viszonyítva a kiadott könyvek száma kétszeresére emelkedett.

— Ezek a számok, valamint könyvtáraink látogatottságának növekedése is igazolja Révai elvtárs megállapítását, hogy a magyar nép olvasó néppé vált, olvasva és tanulva építi a szocializmust.

— A mi országunk igazi ura a dolgozó nép. Népünk kulturális igénye évről-évre növekszik, de az igények növekedése mellett és az azal párhuzamosan kritikai érzelme, bírálati készsége is fejlődik. Népünk nem akármilyen művet fogad el, nem akármilyen könyvet vall magáénak. Ez bizonyítja a Déri Tibor új regényével kapcsolatos vita is. Mint minden vitás kérdésben, ebben is pártunk adta meg a problémák végső megoldását, de az eleven érdeklődés azt ükrozi, hogy országunk útban van affelé, hogy nem csupán a vas és acél, hanem a könyvek, a kultúra or-

szágává váljék. Ennek megvalósításában is segít nekünk a nagy Szovjetunió példája. — fejezte be beszédét Lódi Ferenc elvtárs.

Ezután Szóke Mihály elvtárs, a Somogyi-könyvtár vezetője az

egybegyűlt dolgozóknak bemutatta a kiállítás anyagát. Az anyag nem teljes ugyan, de mégis fényesen dokumentálja az 1952-es év gazdag könyvtermését. A kiállítás az Ünnepi Könyvhéten lesz nyitva.

Szocialista iparosítás a Bolgár Népköztársaságban:

Egy év alatt 800 ipari vállalat létesült

Az elmúlt 8 esztendő alatt a Bolgár Népköztársaság néphatalma a népgazdaság minden területén számtalan döntő sikert aratott. Az iparosítás óriási lendületet vett. A bolgár ipar termelése a múlt esztendőben négyszeresült nagyobb volt mint 1939-ben, ebben az esztendőben pedig a bolgár ipar dolgozói azért harcolnak, hogy termelésüket 16,4 százalékkal növeljék az 1953-ik évre tervezett termeléssel szemben. Ez lényegében annyit jelent, hogy ez év végére a bolgár ipar az 1953-ik esztendőre tervezett termelését 16,4 százalékkal túlteljesíti. Ez a túlteljesítés leginkább a bányászatra, a gépgyártásra és az érctermelésre vonatkozik.

Ebben az esztendőben az eddig elért eredmények alapján a vas-, a textil-, az élelmiszer és vegyiparban sokkal nagyobb eredmény várható, mint amennyit az eredeti ötéves terv az 1953-ik esztendőre előírt.

Ennek az ötéves tervnek a megvalósítása során 4 esztendő alatt az ipar számtalan új ággal gazdagodott és erősödött Bulgáriában. Közöttük találjuk az elektromos- és vegyipart, valamint az építőanyag ipart is.

Az 1939. esztendőhöz viszonyítva ma kilenyszeresre több gépet gyártanak.

Ebben az évben a gépipari üzemekben több mint 100 fajta új gépet, az elektromos ipari vállalatoknál pedig több mint 40 fajta új cikket gyártottak. Bulgáriában a traktorok és a kombájnok kivételével az összes mezőgazdasági gépet a hazai gyárak állítják elő, sőt ma már számtalan olyan fémfeldolgozó gép, nagyszámú elektromos gép, számtalan szerszám és szerszámgép is készül, amelyeket a multban sohasem gyártottak.

1951-ben 1939-hez viszonyítva a bolgár textilipar a népgazdaság részére 35 millió méter pamutszövettel és vászonnal, valamint több mint 3 millió méter gyapjuszövettel juttatott többet a dolgozóknak.

Nagymértékben megnövekedett a villanyenergia termelése is. Ma az 1939. évi termeléshez viszonyítva

Szovjet kormányküldöttség érkezett Szófiába

Szófia (BTA). Szeptember 7-én szovjet kormányküldöttség érkezett Szófiába, hogy résztvegyen szeptember 9-e, Bulgária felszabadulása évfordulójának megünneplésében. A küldöttség vezetője Mihail Petrovics Taraszov az OSZSZK Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke és a Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnökhelyettese.

Figl kancellár megtagadta egy békeharcos küldöttség fogadását

Bécs (TASZSZ). A „Brückenbau A. G.” munkásai és alkalmazottai levelet intéztek Figl kancellárhoz, tiltakozásul az amerikai katonai készülődések ellen. A levelet szeptember 5-én akarta átnyújtani az üzem munkásainak és alkalmazottainak küldöttség Figl kancellárnak. Figl azonban megtagadta a küldöttség fogadását. A béke hível ekkor a szövetségi kancellária előtt imperialistaellenes röplapokat kezdtek terjeszteni.

Nahasz háziőrizetben

Párizs (TASZSZ). Sajtójelentések szerint Nahasz volt miniszterelnök, a Vafd-párt elnöke háziőrizetben van.

Eddig 60 neves egyiptomi politikai vezetőt tartóztattak le.

Üzemeinkben megkezdődtek a könyvhét ünnepségei

Üzemeinkben megkezdődtek az Ünnepi Könyvhét ünnepségei. A Szegedi Paprikabeváltó Vállalatnál tegnap délután 3 órakor nyitották meg az ünnepélyes könyvkiállítást. Az Irodalomtörténeti Társaság képviselőjében Holeczka Jolán, a Társaság tagja méltatta Móricz műve-

szétét. Elemezte a kiemelkedő alkotásokat a „Hét krajcártól” kezdve a „Boldog ember”-en keresztül egészen a „Rózsa Sándor”-ig. Elmondotta, hogy Móricz írói művészetét szakadatlan fejlődést mutat, műveiben mindig hevesebb és élesebbé válik az uralkodó osztály leplezése.

Holeczka Jolán ünnepi beszéde után Lódi Ferenc elvtárs, az Irószövetség kiküldötte, mondotta el „Szívünkben örülünk” című, Móricz Zsigmond halálának 10. évfordulójára írt versét. Ezután az üzem kultúrgárdája Móricz „Tökmag” című egyfevonásosát adta elő, majd csasztruskát énekeltek, mely a könyv szerelére hívta fel a dolgozókat.

A lelkes ünnepség után nagy érdeklődéssel kísérve kezdődött meg a könyvek vásárlása. A dolgozók a kiállított 100 könyvből mindegy 70-et az ünnepség után azonnal megvették.

A Késárugyárban szombaton kezdődött a könyvkiállítás. A dolgozók már az első napon mindegy 40 darab könyvet vettek, közel 400 forint értékben. Az üzemi könyvtár részére 1560 forint értékű könyvet vásároltak. Nagy érdeklődés mutatkozik az ifjúsági könyvek, szovjet regények, műszaki könyvek és Móricz Zsigmond művei iránt. Különösen a „Boldog ember” című művet vásárolták. A Késárugyár dolgozói versenyben vannak a Seprőgyár dolgozóival, melyik gyárban adnak el több könyvet az Ünnepi Könyvhétén.

A többi üzemekben is készülnek a könyvkiállítás megnyitására. A kultúrmosorokkal egybekötött ünnepségeken az Irodalomtörténeti Társaság és az Irószövetség szegedi csoportjának tagjai tartanak előadásokat.

négyszeresre több villanyenergiát termelnek Bulgáriában.

Az elmúlt esztendő során olyan villanycentrálék kapcsolódtak be termelésbe, amelyek együttesen több villanyenergiát termelnek, mint amennyit 1939-ben az akkor létező összes villanycentrálék termelt.

Míg 1944. szeptember 9-ig körülbelül csak 300 falut kapcsoltak be a világitás hálózatába, addig 1951. végére a villamosított falvak száma 2800-ra növekedett.

Az utóbbi évek során számtalan újabb és újabb ipari vállalat kapcsolódott be a termelésbe.

Az 1951. esztendőben több mint 800 új ipari vállalatot létesítettek 92 milliárd leva beruházással,

ebben az esztendőben pedig 100 milliárd régi leva értékű beruházással felállított sok-sok új ipari vállalat kapcsolódott be a termelés menetébe. 1949. óta a legmodernebb technikával felszerelt új ipari vállalatok olyan láncolata keletkezett, mint amelynek egy-egy láncszeme a „Sztálin”, a „Köztársaság”, „Valko Cservenkov” hőelektrocentrálék, a „Vidima” vízielektrocentrálék, a „Vasiz Kolarov” és a „Valko Cservenkov” autójavító üzem, asztbeszt és cementgyár, a „Kliment Vorosilov” gyengeáramú, a „Vasiz Koralov” erőáramú mű- és kábelgyár, a hatalmas méretű dimitrovgádi Sztálin vegyikombinát, a „Tellman” fonógyár, az „A. Halacsev” textilkombinát, a „Kirov” takarmánygyár és számtalan más ipari létesítmény.

Vegyészkongresszus Szegeden

Szeptember 19., 20. és 21-én a Magyar Tudományos Akadémia a szegedi egyetemmel és a Magyar Kémikusok Egyesületével közösen vegyészkongresszust rendez Szegeden.

A kongresszuson a legkiválóbb magyar vegyészek tartanak előadást, amelyek részben a Békéület tantermében, részben a Szervekémiai Intézet előadótermében lesznek.

A BOLGÁR DOLGOZÓ PARASZTSÁG NÉGY ÉV ALATT TELJESÍTETTE ÖTÉVES TERVÉT

A mezőgazdaság is bőséges eredményt könyvelhet el. A napok múlásával a szövetkezeti gazdaságok száma is növekszik. Az 1951. esztendő végén már 530 Szovjetunió által szállított kombájn dolgozott.

Ebben az esztendőben a kombájnok száma 775-re emelkedett. A bolgár parasztság a multban soha nem tudott olyan terméshozamot elérni, mint amilyen most ér el.

Az elmúlt esztendőben, valamint ebben az évben dekárónként a búza átlaghozama meghaladta a 200 kg-ot, de voltak olyan területek is, ahol dekárónként a 600 kg-os átlaghozam sem volt ritka.

A mezőgazdasági beruházások összessége is egyre növekszik. 1951-ben 10 milliárd leva értékben 1362 mezőgazdasági épület építését fejezték be. Több öntözőberendezést kapcsoltak be a termelésbe. Ma már Bulgáriában négyszeresre nagyobb területet öntöznek mesterségesen, mint 1944. szeptember 9-e előtt. Az elmúlt évben 412.000 dekar földterület öntözéséhez szükséges új csatornahálózatot és öntözési berendezést építettek. A most épülő völgyzárógátak elkészül-

tével az öntözött területek nagysága is megsokszorozódik, amiáltal természetesen a földek hozama is jelentős mértékben megnövekszik.

A bolgár parasztság az ötéves tervben előírt mezőgazdasági termelést 4 éven belül teljesítette, sőt ebben az esztendőben már túl is haladta az ötéves terv által tervezett szintjét.

A búza, a török búza, a gyapot, a napraforgómag, a cukorrépa, a dohány és más fontos mezőgazdasági termékeknek mutatkozik a legszembetűnőbb túlteljesítés.

A Bolgár Népköztársaság a mezőgazdaság szocialista átszervezése terén 1944. szeptember 9-e óta hatalmas sikereket ért el. A paraszt gazdaságok több mint 52 százaléka, a megművelhető terület 51,35 százaléka szövetkezeti gazdálkodásba tömörült. A szövetkezetek száma ma már eléri a 2738-at.

Az ország gabonatermő vidékein a mezőgazdaság legnagyobb része ma már szövetkezeti kezelésben van.

General Tosevo járásban a parasztszaladók 87,2 százaléka, Nikopol járásban 80,1 százaléka, Lom járásban 78,5 százaléka és Csirpán

járásban 78,5 százaléka tömörült szövetkezetekbe.

A szövetkezeti gazdaságok jó munkájának példájára a szegény- és középparasztság tömegesen csatlakozik a kollektív gazdálkodáshoz. A szövetkezeti gazdaságok a legfejlettebb szovjet mezőgazdasági technikát alkalmazták, amely évről-évre gazdagabb termést biztosít a dolgozóknak és mind a növénytermesztés, mint pedig az állattenyésztés terén hatalmas fejlődés mutatkozik.

A szövetkezeti gazdaságok terméshozamainak állandó növekedésével természetesen a szövetkezeti tagok jövedelme is egyre növekszik.

Bulgáriában ma már szinte általános az, hogy a volt zsellérek, cselédek és szegény parasztok, akik ma már a szövetkezeti gazdaságok egyenlőjű tagjai, sokkal nagyobb eredményeket érnek el és lényegesen jelentősebb jövedelmel biztosítanak maguknak, mint amilyenekre a multban gazdálk a tőkés és a kulákok szert tehettek.

Bulgáriában a szövetkezeti tagok jóléte és jövedelme állandóan növekszik.

A dimitrovgádi „Sztálin” vegyikombinát

Alig néhány esztendő alatt épült fel Dimitrovgrában a Bolgár Népköztársaság új nagy ipari városában a sok-sok fontos építkezés mellett a bolgár szocialista építkezés büszkesége, a bolgár-szovjet barátság szülőtte: a „Sztálin” vegyikombinát. A bolgár 5 éves népgazdasági terv előirányzata szerint, ennek a hatalmas műnek 1953-ban kellett volna elkészülnie, de az építkezés gyorsított ütemének eredményeként valamint a Szovjetunió által határidő előtt szállított hatalmas gépek segítségével, ez a nagyszabású vegyikombinát a kitűzött határidő előtt 2 évvel készült el és kapcsolódott be a termelés ütemébe.

Ez a hatalmas vegyikombinát, amint ez magából a nevéből is kitűnik, néhány egymással összekapcsol-

korserű gyárláncolatból és nehézipari üzemegységből áll.

A legfontosabb üzemek és üzemrészek sorából kiemelkedik az amonia szódaiüzem, a szénfeldolgozó és a kénaszórágy, a nitrogén-savas üzem, valamint a különleges műszaki javítóüzem, amelyeket sorozosan összeszűz a hatalmas hőelektrocentrálék, amely nemcsak Bulgáriában, hanem az egész Balkánfélsziget legnagyobb a legkorszerűbb hőelektrocentráléja.

Aki meglátogatja Dimitrovgrátot, meglepetéssel szemlélteti a bolgár szocialista építkezésnek ezt a legnagyobb szerű eredményét.

A vegyikombinát 16 gyárkerület

tel ölel magába. Ez a 16 gyárkerület egy korszerű, rohamlépésekkel fejlődő nagyszabású gyárváros képét mutatja. Már messziről látható a 4 hatalmas hűtőtorony. Alig arabb egy 80 méteres acélkémény furakszik az ég felé. A rozsdamentes óriáshengerek csillogó-villogó szikráznak a napban. Bármerre téved az ember tekintete, min-

denfelé különböző méretű csövekbe, acélhengerekbe ütközik. Kissé távolabb egy 50 méteres torony ragadja meg az ember figyelmét. Ebben az 50 méteres toronyban zajlik le a nitrogén-trágyagyártás bonyolult folyamata. A torony csúcsán szembetűnő acélfelirat ragadja magával a szemlélőt: „Sztálin — Békét!”

A „Sztálin” vegyikombinát a bolgár népgazdaság fejlődésének egyik hatalmas lendítője.

A vegyikombinát a műtrágya nagymennyiségű termelésével jelentősen hozzájárul a bolgár mezőgazdaság korszerűsítéséhez. A korszerű agrotechnika és a mesterséges öntözés meghonosítása mellett a műtrágya, illetve a nitrogén-trágya cél-szerű felhasználása egyik legfontosabb eszköze a magas termelékenységért folytatott küzdelemnek. A „Sztálin” vegyikombinát nitrogén-trágya termelése évente kb. 5—10 millió hektár dekar dohány-, gyapot-, cukorrépa-, rizs-, konyhakert-, gyümölcs- és kerti föld trágyázását biztosítja és ezzel hatalmas távlatokat nyit meg a korszerű beltér mezőgazdaság számára. Ismeretes, hogy a műtrágyával trágyázott földek átlagban 30—50%-kal hoznak bőségesebb termést, ami annyit jelent, hogy a műtrágyával trágyázott területek terméshozama több mint 8 milliárd levával növekszik a bolgár népgazdaság jövedelmét.

A „Sztálin” vegyikombinát nemcsak

a mezőgazdaság fejlődésének jelentős emelője, hanem egyben a fiatal bolgár ipar fejlődésének számottevő alappillére. A bolgár vegyi-, fém-, bőr-, textil- és egyéb iparágak vegyianyagszükségletét ügyszólván már teljes mértékben kielégítik a vegyikombinát műhelyeinek és üzemegységeinek nagymennyiségben gyártott fontos vegyi termékei, sőt a termelés odáig fejlődött, hogy Bugária kénasavat exportál, amely ellenértéként értékes gépeket és gépi berendezéseket importál, amivel hathatósan segít elő az ország iparosítását. Ebben a, esztendőben már megindultak az első vagon műtrágya szállítmányok a bolgár szövetkezeti gazdaságok felé.

Bulgáriában hatalmas krtté váltak. Dimitrovgrád pedig így válik a bolgár nép legnagyobb fiának. Georgi Dimitrovnak örök emlékévé és a népek közötti barátság és a béke ércéül maradandóbb emlékművévé.